

Lokakuun **LUONTOPOSITIIVINEN teko**

Jätä piha haravoimatta

Luonto kiittää lehtikerroksen jäädessä maahan - älä siis turhaa käytä aikaasi haravan varressa! Puusta pudonneet lehdet auttavat maaperässä eläviä lajeja selviytymään talvesta ja toimivat eristeenä kevään varhaisimmille kukille.

Jos et halua jättää koko pihaa lehtien peittoon, voit haravoida lehtiä katteeksi pensasaitojen juurille, puiden alle tai kukkapenkkeihin.

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Elinvoimakeskus

Viisi syytä jättää haravoimatta

1. Lehdet antavat elintärkeän suojan pihan asukeille

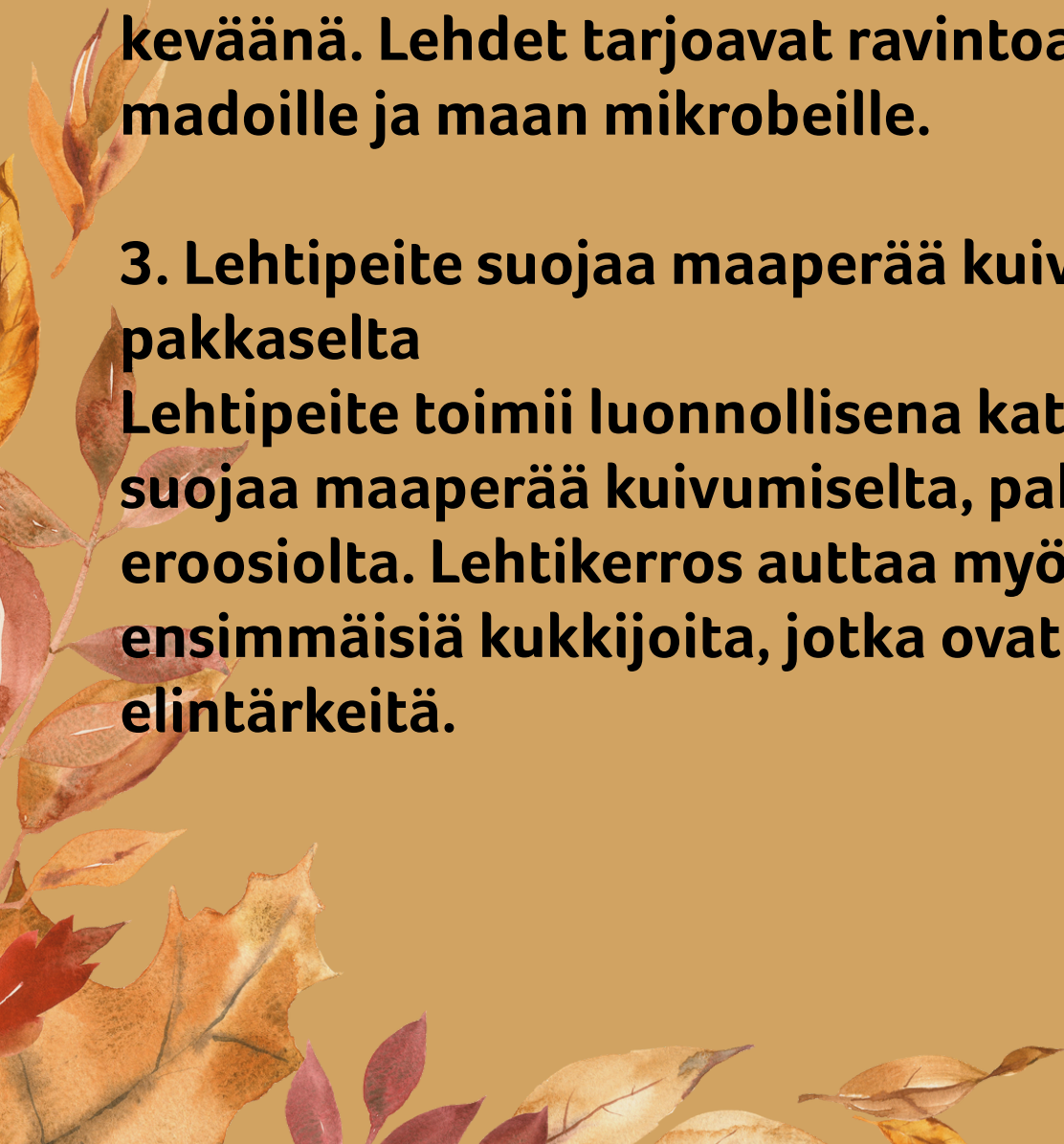
Lehtikerros tarjoaa talvehtimispaikan ja suojan monille hyönteisille. Lehdet ovat myös siileille tärkeää pesänrakennusmateriaalia.

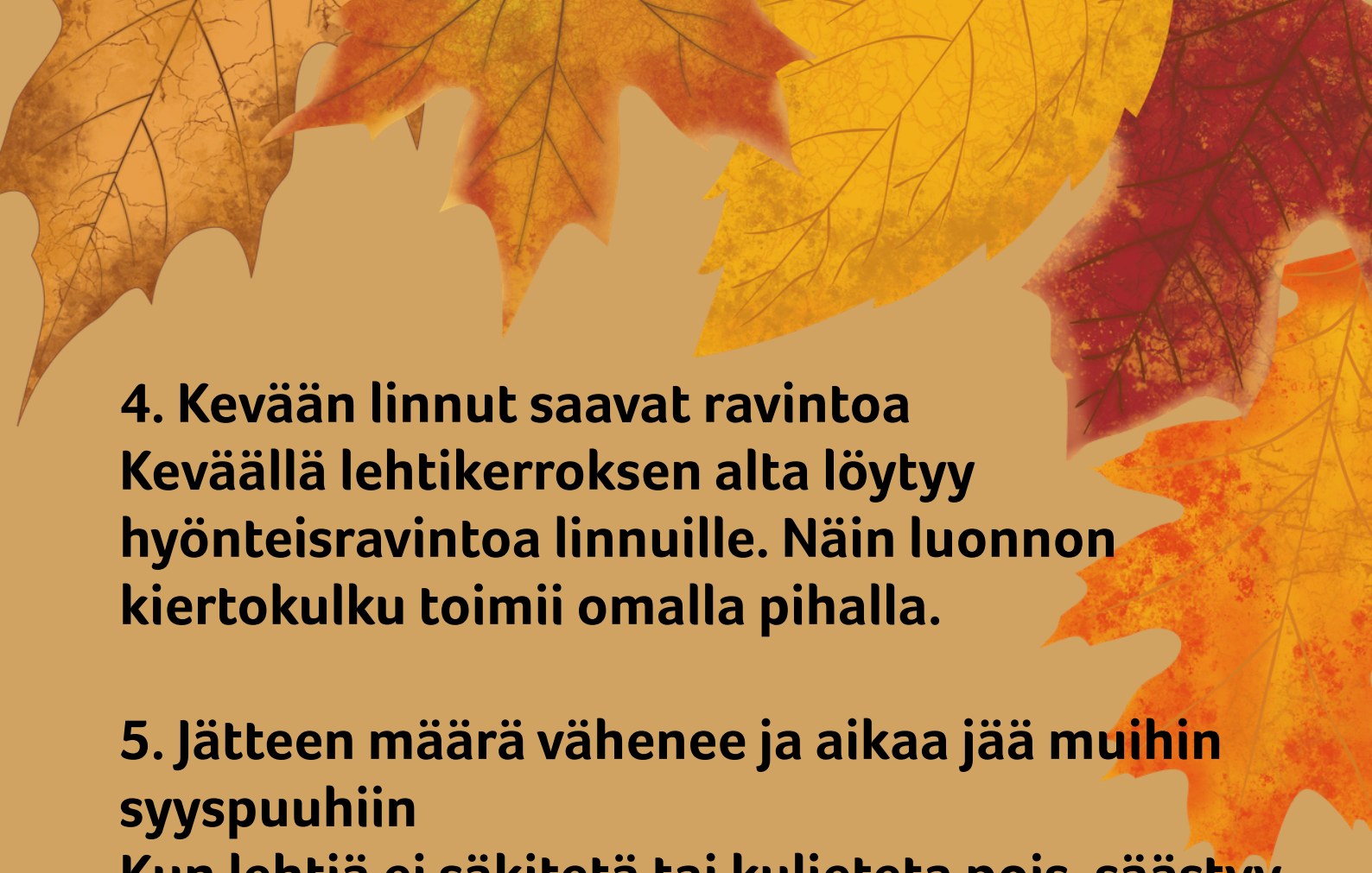
2. Ravinteet palaavat maaperään

Maatuvat lehdet toimivat luonnon omana lannoitteena, joka parantaa maaperän rakennetta ja hyödyttää kasveja seuraavana keväänä. Lehdet tarjoavat ravintoa myös madoille ja maan mikrobeille.

3. Lehtipeite suojaa maaperää kuivumiselta ja pakkaselta

Lehtipeite toimii luonnollisena katteena, joka suojaa maaperää kuivumiselta, pakkaselta ja eroosiolta. Lehtikerros auttaa myös kevään ensimmäisiä kukkijoita, jotka ovat pölyttäjiille elintärkeitä.

**4. Kevään linnut saavat ravintoa
Keväällä lehtikerroksen alta löytyy
hyönteisravintoa linnuille. Näin luonnon
kiertokulku toimii omalla pihalla.**

**5. Jätteen määrä vähenee ja aikaa jää muihin
syyspuuhiin
Kun lehtiä ei säkitetä tai kuljeteta pois, säästyy
luonnonvaroja eikä jätehuolto turhaan
kuormitu. Se säästää myös aikaa ja vaivaa:
haravoinnin väliin jättäminen vapauttaa
syksyisiä viikonloppuja muuhun tekemiseen.**

Lähteet ja lisätietoa:

- **Suomen luonnonsuojeluliitto**
<https://www.sll.fi/ajankohtaista/miksi-ei-kannata-haravoida-lehtia-syksylla/>

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Elinvoimakeskus

Syyskuun **LUONTOPOSITIIVINEN teko**

Syysmuutto Liminganlahdella

Liminganlahti on yksi Euroopan merkittävimmistä lintukosteikoista ja tärkeä levähdyspaikka muuttolinnuille. Vuosittain alueella levähtää, ruokailee ja pesii kymmeniä tuhansia lintuja. Syksyllä Liminganlahti on tärkeä pysähdyspaikka monille muuttolinnuille.

Syysmuuttokausi on pitkä. Elokuussa syysmuutto kiihtyy ja Liminganlahdelle kerääntyy runsaasti vesilintuja ja hanhia. Syyskuussa lintuja on tavallisesti eniten havaittavissa, ja tuhannet hanhet pysähtyvät lahdelle matkallaan etelään. Vielä lokakuun alkupuolella Virkkulan rantavesissä voi levähtää suuria määriä vesilintuja.

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Elinvoimakeskus

Muuttomatka vaatii energiaa

Muuttomatka on linnuille vaativa. Ennen syysmuuttoa linnut keräävät energiavarastoja pitkää matkaa varten. Muuton aikana ne tarvitsevat ravintoa ja turvallisia paikkoja levätä.

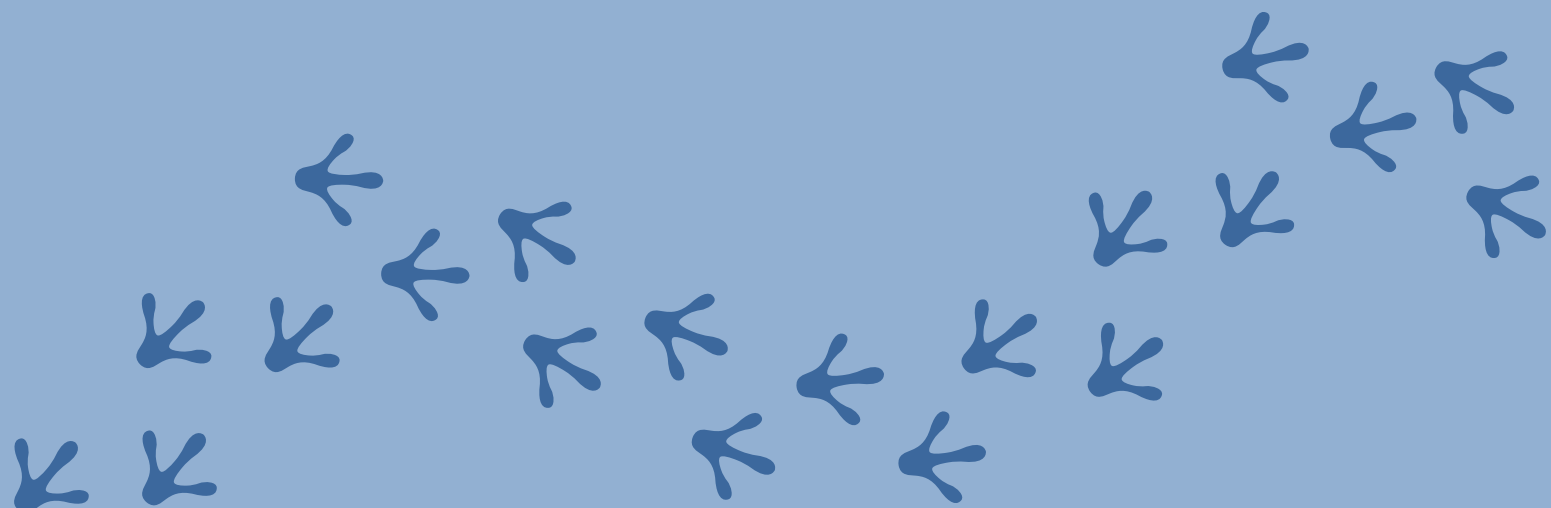
Siksi muutonaikaiset levähdysalueet ovat linnuille tärkeitä. Mitä paremmassa kunnossa lintu saapuu talvehtimisalueelle, sitä paremmat edellytykset sillä on selvitä talvesta.

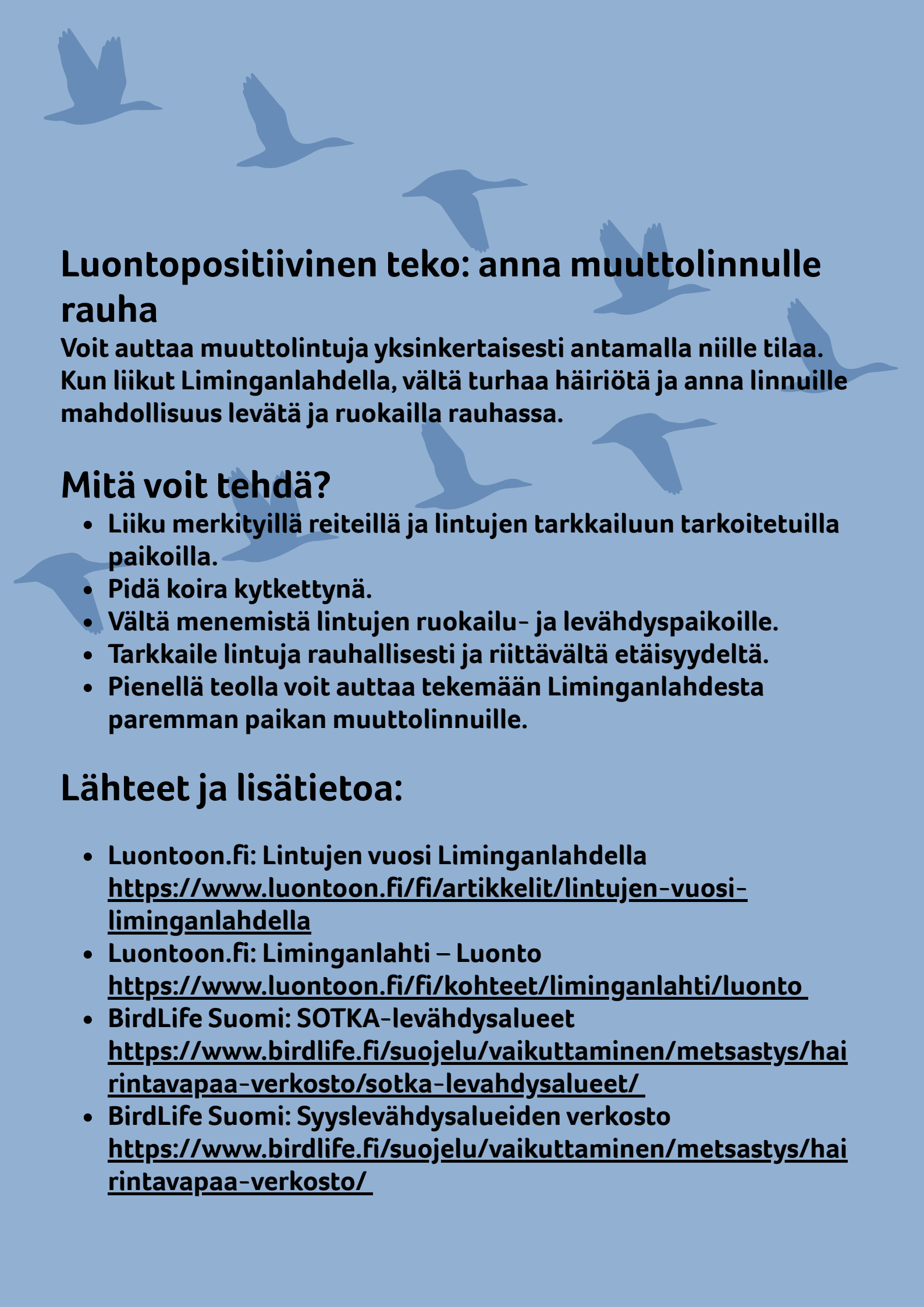
SOTKA-levähdysalue antaa linnuille rauhaa

Liminganlahti on erityisen tunnettu syksyisistä vesilintumääristään. Liminganlahden metsästysrauhitusalue on osa häiriövapaiden syyslevähdysalueiden verkostoa.

BirdLife Suomen mukaan Liminganlahden rauhoitusalueella levähtää syksyisin tuhansia vesilintuja ja parhaimmillaan jopa yli 10 000 vesilintua. Rauhoitusalueen ansiosta vesilintuja levähtää alueella moninkertainen määrä verrattuna rauhoitusta edeltävään aikaan, ja ne viipyvät alueella aiempaa pidempään, aina lokakuulle asti.

SOTKA-levähdysalueilla tarkoitetaan syysaikaisia, vesilinnuille tarkoitettuja häiriöttömiä levähdysalueita. Rauhallinen ympäristö antaa linnuille mahdollisuuden ruokailla ja levätä ennen muuttomatkan jatkamista.

Luontoposiitiivinen teko: anna muuttolinnulle rauha

Voit auttaa muuttolintuja yksinkertaisesti antamalla niille tilaa. Kun liikut Liminganlahdella, vältä turhaa häiriötä ja anna linnuille mahdollisuus levätä ja ruokailla rauhassa.

Mitä voit tehdä?

- **Liiku merkityillä reiteillä ja lintujen tarkkailuun tarkoitetuilla paikoilla.**
- **Pidä koira kytkettynä.**
- **Vältä menemistä lintujen ruokailu- ja levähdyspaikoille.**
- **Tarkkaile lintuja rauhallisesti ja riittävältä etäisyydeltä.**
- **Pienellä teolla voit auttaa tekemään Liminganlahdesta paremman paikan muuttolinnuille.**

Lähteet ja lisätietoa:

- **Luontoon.fi: Lintujen vuosi Liminganlahdella**
<https://www.luontoon.fi/fi/artikkelit/lintujen-vuosi-liminganlahdella>
- **Luontoon.fi: Liminganlahti – Luonto**
<https://www.luontoon.fi/fi/kohteet/liminganlahti/luonto>
- **BirdLife Suomi: SOTKA-levähdysalueet**
<https://www.birdlife.fi/suojelu/vaikuttaminen/metsastys/hairintavapaa-verkosto/sotka-levahdysalueet/>
- **BirdLife Suomi: Syyslevähdysalueiden verkosto**
<https://www.birdlife.fi/suojelu/vaikuttaminen/metsastys/hairintavapaa-verkosto/>